

สรุปองค์ความรู้จาก
การเสวนา เรื่อง การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และการจดสิทธิบัตร
วันพุธที่ 25 มกราคม 2555 เวลา 9.00 – 16.00 น.
ห้องประชุมชั้น 5 ห้อง 529 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเด็นความรู้การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักวิจัยควรเปลี่ยนแนวความคิดของการทำวิจัยแบบเดิม (Upstream -> Downstream)
 - Component based
 - Analytical
 - Supply sided
 - Technology Push

โดยแบบใหม่นี้ก่อนทำวิจัยนักวิจัยต้องคิดถึงประโยชน์ที่จะได้จากงานวิจัยชิ้นนั้นๆก่อน
(Downstream -> Upstream)

- System based
 - Synthetic
 - Demand Sided
 - Demand Pulled
2. การวิจัยที่มุ่งเน้นนำเอาผลงานไปใช้ประโยชน์จะทำให้แนวโน้มการทำงานวิจัยเป็นทีมมากขึ้น ในช่วงแรกจะเป็นการทำงานร่วมกันภายในคณะ ต่อมาจะขยายเป็นต่างคณะ ต่างสถาบันและมีความร่วมมือกับต่างประเทศในที่สุด (Collaborative) ซึ่งโจทย์ (Downstream) หรือหัวข้อวิจัยนั้นควรจะเป็นโจทย์ภายในประเทศไทยเอง
 3. แนวความคิดในการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์อาจจะเขียนบทความวิจัยได้ยาก แต่ทำได้โดยผู้วิจัยจะต้องแสดงให้เห็นและพิสูจน์ให้ได้ว่างานวิจัยชิ้นนั้นเป็นของใหม่เกิดประโยชน์จริง ถ้าส่งบทความวิจัยไปแล้วได้ feedback ในทางไม่ดีก็กลับมาจาก reviewer หรือถูก reject อย่าท้อใจ ทำต่อ แก้ไขและปรับปรุงงานของตนเอง ผู้วิจัยต้องพยายามตอบคำถามของ reviewer ให้ได้ทุกข้อ

ประเด็นความรู้การนำผลงานวิจัยไปจดสิทธิบัตร

1. สิทธิบัตร (Patent)

- ถ้าระหว่างการทำวิจัยมีการจดสิทธิบัตรเกิดขึ้นต้องแบ่งรายได้กับเจ้าของทุนและเมื่อเขียนขอทุนจะต้องระบุรายจ่ายของการดำเนินการขอสิทธิบัตรให้ชัดเจนด้วย
- ถ้านักวิจัยต้องการความสะดวกในการดำเนินการขอสิทธิบัตรทางสถาบันมีหน่วยงานพิจารณาและดูแลเรื่องสิทธิบัตร ซึ่งกรณีนี้จะมีชื่อสถาบันโดยนักวิจัยเป็นผู้ประดิษฐ์
- สถาบันยังไม่มีหน่วยงานเขียนขอสิทธิบัตร นักวิจัยต้องทำการจ้างเขียนขอสิทธิบัตรเอง
- หลังจากได้สิทธิบัตรแล้วจะได้รับความคุ้มครอง 25 ปี หลังจาก 25 ปีจะเป็นของสาธารณะ
- ถ้าเป็นการว่าจ้างแล้วไม่มีเขียนในสัญญาเกี่ยวกับการจดสิทธิบัตรผู้วิจัยจะเสียสิทธิ์ทันที ดังนั้นจะต้องเขียนระบุในสัญญาให้ชัดเจนก่อนว่าจ้าง
- ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งประดิษฐ์ ถ้าเป็น software จะจดสิทธิบัตรได้ยากในประเทศไทย

2. อนุสิทธิบัตร ส่วนใหญ่จะจดในระหว่างการทำงานวิจัยเพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ มีผลทางการค้า โดยมี 2 รูปแบบ

2.1 เครื่องหมายการค้า ค่าจด 1,000 บาท / ต่ออายุทุก 10 ปี

2.2 ลิขสิทธิ์ ได้รับความคุ้มครองจนกว่าผู้จดจะเสียชีวิต ผู้รับมรดกยังได้รับอีก 70 ปี โดยเก็บหลักฐาน นำหลักฐานส่งไปรษณีย์เพื่อส่งยื่นยันกลับมาที่ชื่อผู้จด ห้ามเปิดเผย ไม่มีค่าใช้จ่าย จดที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา และให้จดในประเทศเป้าหมาย มีอำนาจต่อรองเชิงพาณิชย์

กรณีที่เกิดการคัดลอก

- ถ้าคัดลอกเพื่อการศึกษาไม่ได้ใช้เชิงพาณิชย์ จะไม่มีการดำเนินคดี
- ถ้ามีผู้คัดลอกหรือทำต่อยอดจากเราแล้วเหมือนของเราเกิน 50 % สามารถดำเนินคดีได้

หน่วยงานผู้ดูแลเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน

- สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เบอร์ติดต่อ 02-737-2556-8